

ET

Loa Bergman så ned på fortovet og det lyserøde søle som regnen var ved at skylle væk. Hans sko var omgivet af tomatsauce, ost og skinke fra gårsdagens hurtigt opvarmede capricciosa.

Ildebefindendet havde ramt uden varsel. Et nik med hovedet havde været nok til at få det hele til at ryge ud af kroppen med det samme. Uventet og nærmest lydløst. Han tørrede sig om munden, indåndede den ramme lugt af mavesyre og skævede til de forbi-passerende. Ingen havde tilsyneladende bemærket noget, for alle omkring ham havde spærret sig inde bag telefoner og støjreducerende høreboffer og sørgede med raske skridt for at undgå enhver form for menneskelig kontakt.

Loa trak døren til ejendommen i Mäster Samuelsgatan op og gik indenfor.

I elevatoren så hans røde øjne tilbage fra spejlet. Med tunge, mørke rande under. Huden var gennemsigtig som rispapir, og de mange fregner på kinderne virkede nærmest udvandede. Den finstrikkede, mørkegrønne rullekravetrøje fra Filippa K, som han havde købt på nettet velvidende om at sygedagpengene for længst var ophørt, og nu i dagens anledning iført sig, gjorde hverken fra eller til.

Han tog en dyb, koncentreret indånding og kunne mærke en begyndende murren i den forreste del af hovedet. Tungen føltes ru og klistret. I går aftes havde det virket helt nødvendigt med alle de uoverskueligt mange glas rundhåndet skænket vin, men lige nu gav de kun anledning til fortrydelse. Han fiskede en flaske kildevand op af skuldertasken, skruede låget af og tog tre hurtige slurke.

Etage for etage bevægede elevatoren sig opad. En murrende uro bredte sig i maven. Han kunne stadig nå at fortryde, vende om og tage hjem. Det ville ingen turde sætte spørgsmålstegn ved.

Metaldørene gik op med et pling. Loa for sammen, uventede høje lyde forskrækkede ham stadig. Han gik hen til den aflåste dør ind til avisredaktionen. Han forventede absolut ikke at kunne huske koden, men fingrene tastede den fircifrede talkombination af sig selv. Et års fravær blev opvejet af muskelhukommelsen.

Han rettede ryggen og gik lige forbi nyhedsredaktionen, avisens hjerte. Her blev der hver dag skrevet og offentliggjort artikler som millioner af svenskere læste. Tv-apparater på væggene viste CNN, BBC og Al-Jazeera med lyden slået fra. På samtlige skærme sås lige nu den amerikanske præsident. Tipstelefonens konstante ringen, klaprende tastaturer og lyden af en journalist i færd med at lokke oplysninger ud af politiet lagde sig som et tykt tæppe over det åbne kontorlandskab.

I øjenkrogen flimrede velkendte ansigter forbi. Loa så ansigter hæve sig fra computerskærmene og gøre store øjne. "Er han tilbage?" hørte han nogen hviske bag sig.

Selv om han havde tilbragt næsten hele sit voksne liv her, føltes redaktionen lige nu mere som et fremmed land. Alt lignede sig selv, men var samtidig også helt anderledes. *Han fortjener stadig at arbejde her.* Han gentog sætningen for sig selv som et andet mantra.

Da han for otte år siden var kommet hertil i en alder af enogtyve, havde han været overbevist om at der måtte være sket en fejltagelse, at personalechefen havde ringet til den forkerte, at vikariatet egentlig var tiltænkt en anden. Det føltes helt urimeligt at få opfyldt sin drøm så hurtigt. Han havde forventet at skulle knokle mindst fem år til med sene vagter på lokalaviser for at dække kommunalbestyrelsesmøder, udrykninger til villabrände og reportager om nyåbnede butikker inden den store formiddagsavis i Stockholm lukkede ham indenfor. Men uanset om der var sket en fejl eller ej, havde han dengang lovet sig selv ikke at skuffe nogen over at lige præcis han havde fået chancen. Nu var spørgsmålet så om han stadig ville være i stand til at holde sit løfte.

Der var sket meget på avisen de sidste ti år. Mange kaldte ændringerne for hensynsløse. Papiravisens oplag og dermed også de store indtægter var raslet ned. Gennem flere store sparerunder var personalet efterhånden blevet halveret. Helikopteren som journalister og fotografer plejede at tage ud på opgave i, var for længst blevet solgt.

Før i tiden havde aviserne været alene om at sætte nyhedsdagsordenen. I dag skulle man kæmpe mod alle mulige andre aktører for at trænge igennem i den stadig tættere medielarm. Reelt handlede det udelukkende om at komme først. Ikke desto mindre drømte man på redaktionen fortsat om at kunne levere det helt store scoop, historien som rystede Sverige.

Det lykkedes Loa at undgå kollegerne og søge tilflugt i et mødelokalerne. Han tog den bløde frakke af og lagde den fra sig på en stol. Der lød velkendte, hurtige skridt ude på gangen, og straks efter strøg nyhedschef Sigge Classon ind i lokalet.

Selv om Sigge vejede mindst halvtreds kilo for meget, syntes han altid nærmest at svæve gennem redaktionen når han bevægede sig af sted i sin foroverbøjede, energiske gangart. Hastigheden havde ofte været ham til stor hjælp i karrieren. Dengang Sigge stadig selv var nyhedsjournalist, var han altid først fremme. Han havde givetvis også været den første journalist på Sveavägen efter mordet på Olof Palme. Da politiet pågreb Lasermanden uden for Handelsbanken i Hornsgatan, havde han også været først fremme.

Desværre havde Sigge også været først fremme på ulykkesstedet med blok og kuglepen da hans attenårige datter, Cecilia, blev dræbt i et bilsammenstød. Han var aldrig helt blevet sig selv siden.

“Den fortabte søn!”

Loa løftede forsigtigt højre hånd og skruede ned for lydstyrken i høreapparatet. Selv om det dårligt nok kunne ses, havde han stadig svært ved at acceptere det. Sigge slog sig ned på stolen overfor og betragtede Loa. Ingen af dem brød sig om at tale om besværlige ting, og øjenkontakten var udtryk for en ordløs enighed om at springe over alt muligt med kæln kram. Ud over to kortfattede telefonsamtaler havde de ikke haft nævneværdig kon-

takt i årets løb. Da sygeorloven for et par dage siden nærmede sig sin afslutning, havde Sigge ringet og talt om en idé til en artikel som Loa burde skrive i løbet af foråret for “at komme tilbage i form”. Det nærmere indhold ville han vente med at tale om til de sås.

“Jeg har dig mistænkt for allerede selv at have flere tusind ideer. Men jeg tænker også at du nok med fordel kan begynde lidt blødt. Vi vil jo helst passe godt på dig.”

Passe godt på dig. Loa smilede ad det ironiske ved situationen og indså derefter at han var fuldstændig blank for ideer, men undlod at kommentere det.

Sigge lagde sin bærbare og sin iPhone fra sig på bordet. De to genstande plejede sågar også at komme med ham på toilettet, nærmest som om der var tale om uundværlige kropsdele. Siggens hjerne og hjerte, plejede Danijela hånlige at omtale dem som, om end uden at komme nærmere ind på hvad der var hvad. Push-beskedder fra alverdens mediehuse fik telefonen til at vibrere konstant. I favnen havde han stadig en plastikpose fuld af papirer og avisudklip som han nu smed fra sig på bordet. På det gulnede papir kunne Loa skimte et par overskrifter med sorte versaler.

119 DØDE I FLYSTYRT – MIDT I STOCKHOLM.

“Hvor gammel var du da flyet styrtede ned på Medborgarplatsen? Tretten?”

“Ti,” svarede Loa uden at tænke efter. Han bestræbte sig på at gøre stemmen så dyb som muligt. Efterhånden gjorde han det nærmest ubevidst når han talte med heteroseksuelle mænd, mest for at udjævne den usynlige magtubalance, der altid opstod.

“Hæslig historie,” sagde Sigge. Han tog et stykke slik op af brystlommen på sin blå- og grønternede skjorte, pillede papiret af og stak det i munden. Bevægelsen virkede fuldstændig automatisk. Sigge var kendt for at gå på rov i slikskålene på redaktionen og gemme slikket i sine forskellige lommer. Helst colavingummi, og at dømme efter det røde og hvide papir på bordet foran ham var det netop sådan en han havde fundet frem. Sigge smaskede et par gange og fortsatte.

“Hvem havde forestillet sig at et fly skulle styrte ned midt på Söder, af alle steder? Sverige gik i stå i flere uger.” Sigge åbnede hånden. “Bang!” sagde han og hamrede håndfladen ned i bordet.

Bevægelsen og lyden fik Loa til at fare sammen. Erindringsbilleder fra barndommen meldte sig i bevidstheden, fra tiden før farens svigt. Hele familien sad sammen og fulgte med i nyhedsudsendelserne om katastrofen. Loas forældre gav ham penge for at cykle hen i Tempobutikken og købe aviser så de ikke gik glip af vigtige detaljer. Når han og hans mor var inde i den lille by i Västra Götaland, turde hun ikke lade ham gå over torvet af skræk for at der også skulle styrte et fly ned der. At der var minimal sandsynlighed for at noget sådant skulle ske over tre hundrede kilometer fra ulykkesstedet, var hun fuldstændig ligeglad med. “Når det kunne ske der, kan det også ske her,” sagde hun, alt imens de sneg sig af sted langs husfacaderne for ikke at skulle krydse torvet.

Sigge afbrød Loas tankerække.

“Der er stadig lidt tid til, men årsdagen nærmer sig. Altså tyve-årsdagen.”

“Er det allerede så længe siden?” sagde Loa og prøvede at lyde overrasket. Datoer, årstal, navne, ansigter. Han huskede alt. *Du er bedre end en computer*, havde en af hans lærere sagt. Hele det sidste år henlå ganske vist i tåge, men det var der så også god grund til.

“Vist så, tiden går.”

“Og hvad vil du så have mig til?”

Sigge pillede ved avissiderne.

“Jeg tænkte at du kunne skrive om begivenheden, hvad der skete, og hvad der ikke skete.” Sigge ledte efter ordene. “Og interviewe nogle af de overlevende. Måske vil du have en god indgang til at gøre det, overlevende og overlevende imellem, så at sige.”

Overlevende.

Loa bestræbte sig på at virke uberørt og formåede at fremtvinge et smil. Det trykkede atter for brystet, og sveden bredte sig i armhulerne. Forhåbentlig kunne man ikke se svedpletter på grøn merinould.

Var det sådan at folk var begyndt at betragte ham? Hvordan

ville han selv have beskrevet sig hvis han havde været en anden? Sandsynligvis lige nøjagtig sådan.

Sigge løftede afvæbnende hænderne.

“Det var ikke ondt ment. Men du er vel med på hvor jeg vil hen?”

“Nej, selvfølgelig ikke. Det er ikke noget problem. Det lyder ... spændende,” svarede Loa så ubekymret som muligt. Han var udmærket klar over at Sigge ikke vidste noget værre end besværlige og nærtagende mennesker.

Han fortjener stadig at arbejde her.

“Du skal huske på at vi med garanti ikke er de eneste der er gået i gang med noget op til årsdagen. Der bliver rift om at finde vidner, helte og pårørende. Derfor kan vi også lige så godt begynde her i foråret hvor din rolle er lidt mere fri i det.” Sigge holdt en kunstpause. “Men er du klar over hvad kun vi og intet andet mediehus har?”

Loa foregav at overveje spørgsmålet, men orkede ikke at finde på et eller andet vittigt svar. “Nej?”

“Dig!”

Loa nikkede demonstrativt for at markere at han tog oplysningen til sig, men også tilstrækkeligt afventende for ikke at virke upassende ivrig. Sigge havde fat i noget, det måtte han indrømme. Objektivt set var det en glimrende idé. Og hvis det lykkedes ham, kunne det ligefrem gå hen og blive rigtig godt. Også selv om det var med fare for at rippe op i det alt sammen. Erhvervspsykologen ville med sikkerhed ikke sige god for det. “Det ligger for tæt på din egen oplevelse,” ville hun sige.

Men da han alligevel ikke længere gik hos hende, behøvede hun heller ikke at få noget at vide.

“Gå i arkivet og se om vi interviewede nogen dengang som også kan være af interesse i dag. Og om vi overså nogen.”

“Helt sikkert.”

“Du skal ikke føle det som et pres. Lad mig vide om et par dage hvordan det er gået.”

Sigges briller var anbragt sjustet oppe i det sparsomme grå hår. Til gengæld var der så meget desto mere hår i næseborene

som nærmest virkede tilgroede. Han havde dybe rynker omkring øjnene, og huden hang både på kinderne og på hagen. Et helt arbejdsliv på en formiddagsavis med stress og for lidt søvn havde sat sine spor. Ville Loa mon også selv se sådan ud om tredive år?

“Bestemt.” Loa havde svært ved at finde på flere travle og kække ord. Forhåbentlig klang de ikke lige så hult som i hans egne ører.

“I øvrigt ...” Sigge skævede hen mod telefonen på bordet og beskederne der hobede sig op på skærmen. “Hvordan står det til med dig og Danijela?”

Bare navnet fik hans mave til at trække sig sammen.

Danijela.

Væbner, stjernejournalist og bedste kammerat.

Nu med et *tidligere* foran alle tre betegnelser. Loa forventede ikke nogensinde at komme til at tale med hende igen. “Det er okay,” svarede han ikke desto mindre, “men ikke ligesom før.”

“Det er forstået,” svarede Sigge uden at forstå noget som helst og skiftede hurtigt emne igen. “Jeg synes du skal gå efter at arbejde mindst et par timer om dagen her på redaktionen. Er det realistisk?”

Sigge flyttede på sig i stolen som et umisforståeligt tegn på at samtalen var ved at være forbi.

“Helt sikkert,” svarede Loa og begyndte i tankerne allerede at lede efter undskyldninger for ikke at komme herind. Det ville der ikke blive tale om. Han ville for enhver pris undgå redaktionen og ville så helt afgjort ikke møde Danijela. Men Sigge behøvede jo heller ikke at vide alt.

“Tak.”

“Så er det en aftale?”

“Det er en aftale.”

Sigge samlede sin computer og mobiltelefon op og skyndte sig lige så hurtigt ud af lokalet som han var kommet ind i det.

Tilbage på bordet lå mappen med avissiderne. Endnu en overskrift tittede frem mellem udklippene: BRAGET HØRTE OVER HELE BYEN.

Loa kunne mærke en ild blive tændt inden i sig som han ikke

havde mærket meget længe. Tømmermændene var stort set væk, nærmest som om de havde forladt kroppen på kommando.

Det var torsdag den treogtyvende januar og havde regnet uafbrudt i en uge.

TO

Loa sad sammenfalden i den uredte seng der også fungerede som sofa, og støttede skulderbladene mod den kolde væg. Efter besøget på redaktionen havde han sovet hele eftermiddagen. Præcis hvor mange timer der var gået, var han ikke helt sikker på. Det havde været mørkt da han lagde sig, og var endnu mørkere da han vågnede. Loa kunne huske hvordan han tidligere altid kun havde haft foragt tilovers for folk som blev trætte. Det havde forekommet ham ubegribeligt ikke bare altid at kunne give den fuld gas.

Det var dengang.

Uden for vinduet væltede regnen stadig ned. Tidligere kunne han nogle gange godt opfatte den hamrende lyd som beroligende, som om rytmen omsluttede ham. Nu føltes det snarere ubehageligt. Det gjorde ham urolig hver eneste gang en dråbe slog hårdt ind mod vinduesruden. For at jage fornemmelsen på flugt holdt han blikket stift rettet mod sin bærbare som han lod hvile på knæene. Det hvide lys fra skærmen ramte hans sviende øjne og den nedslidte lejlighed på syvogtyve en halv kvadratmeter på Slipgatan i Hornstull.

Den halve kvadratmeter var vigtig som markering af at han dermed havde mere plads end sin mor.

Det føltes uvirkeligt hver gang han så navnet L. BERGMAN over brevsprækken. Også selv om han aldrig rigtig havde brudt sig om den etværelses.

Efter at være flyttet fra Västergötland havde Loa i løbet af to år boet på tolv forskellige adresser i Stockholm. Det var ikke usædvanligt med fremleje på tredje eller fjerde hånd. Det værste var at

bo sammen med mennesker han ikke engang kendte. En periode i Rissne var sluttet med at lejlighedens langt ældre og svedlugtende ejer midt om natten lagde sig ind i hans seng og tvang en desperat Loa til at flygte over hals og hoved.

I heldigste fald boede han samme sted et par måneder, men typisk blev det kun til et par uger. Til sidst følte det nogenlunde lige så sindsoprivende at flytte som at gå ned i vaskerummet med en fyldt blå plastikpose fra Ikea.

Efter en hurtig analyse af prisudviklingen gik det på et tidligt tidspunkt op for Loa at han for at få sit eget skulle spare op til en kontant udbetaling på flere hundrede tusind.

I telefonen reagerede mor Agneta på hans plan med et foragteligt fnys. For hende var det fuldstændig utænkeligt at eje noget eller endnu værre gældsætte sig til banken i mange årtier frem. Da Loa forklarede hende situationen, at han havde alt for lidt anciennitet til at komme i betragtning til en lejebolig og heller ikke havde nogen indflydelsesrige forbindelser at trække på, holdt hun bare op med at høre efter. I stedet begyndte hun at udbrede sig om hvorfor hun ikke kunne hjælpe ham med sådan et *fantasibeløb*. Hendes sygedagpenge rakte ikke til noget som helst andet end husleje og mad. Hun undlod dog at nævne de ting som pengene i virkeligheden gik til: cigaretter, enarmede tyveknægte, Nupo, øjenvippeforlængelser og mænd.

Indimellem overvejede Loa at kontakte den mand der i hvert fald på papiret var hans far, og bede om et lån. Så tastede han samtlige cifre i telefonnummeret, men gik altid i stå ved opkaldstasten. Når det virkelig gjaldt, var Loa ikke parat til at tilgive ham og genoptage et dødt forhold bare på grund af penge.

I stedet begyndte han at spare op.

I flere år lod Loa være med at købe nyt tøj overhovedet, gik aldrig sulten på værtshus for ikke at risikere at komme til at skulle have noget at spise og rejste heller ingen steder. Udelukkende for at kunne lægge næsten det hele til side hver gang han fik løn.

Når han nævnte sin opsparingsplan for venner og kolleger, var mange af dem helt uforstående over for, for ikke at sige fascine-

rede af, at der ikke fandtes en mormor eller mor eller far med mulighed for at grave en passiv bankkonto frem.

“Hvad skulle man ellers gøre?” havde en ung vikarkollega sagt til frokost og spist løs af en købesalat, mens Loa rodede rundt i sin madkasse. Kun Danijela havde forstået ham. De talte aldrig om det indbyrdes, men i samme øjeblik emnet blev bragt på bane, kunne han se på hende at hun om nogen var klar over hvordan det var at arbejde sig op fra bunden uden nogen til at hjælpe.

Tiden gik, og beløbet blev lidt efter lidt også større og større.

Alt for tit gik han ind på sin konto for at kontrollere at pengene stadig var der.

Da målet var ved at være inden for rækkevidde, begyndte han at gå til lejlighedsfremvisninger. Forsigtigt prøvede han at efterligne andre interesserede, bankede på vægge og kiggede interesseret ind under emhætter. Ofte var de andre potentielle købere mødt op sammen med deres forældre. Han kom derimod alene og turde aldrig henvende sig til mægleren. I stedet sørgede han for at stille sig op i nærheden og høre de andres indledende spørgsmål, milevidt fra sin professionelle rolle som journalisten med evne til at spørge hvem som helst om hvad som helst når som helst.

På samme tid som lejlighedsdrømmen lidt efter lidt så ud til at kunne blive til virkelighed, begyndte hans mor også at ringe til ham oftere og oftere. Det var altid det samme hun var interesseret i: Hvor meget havde han efterhånden fået sparet op?

Loa svarede høfligt på spørgsmålet og sørgede derefter for at drible samtalen videre i en anden retning.

Han læste saldoen i netbanken. Tallene flød sammen til en uklar masse med en masse nuller efter hinanden. Han kunne dårligt tro sine egne øjne. Tanken om at eje noget, om at kunne købe noget, følte fuldstændig svimlende.

Efter yderligere et par måneder med nervøse fremvisninger og endnu flere dramatiske købstilbud blev lejligheden langt om længe hans. Tre meter til loftet. Kakkelovn. Udsigt til en park. Lidt for lille, men også fuldstændig vidunderlig.

Da han var på vej hen for at underskrive købsaftalen og kun

havde få hundrede meter til mæglerkontoret, ringede hans mor. Inden han så meget som nåede at hilse, begyndte hun at fremstamme en usammenhængende historie.

Noget om spillegæld. Hun skulle betale et beløb til nogen, ellers kunne det gå helt galt. Nej, hun ville ikke sige til hvem. Hvis bare han gav hende pengene, skulle det nok gå alt sammen. Beløbet ville selvfølgelig blive betalt tilbage så hurtigt som muligt.

Raseriet begyndte at brænde i Loa. Han tog mod til sig, udstødte et kort "nej" og afbrød samtalen. Det her skulle hun ikke have lov til at ødelægge.

Ikke også det.

Netop da han skulle til at lægge telefonen ned i lommen igen, begyndte sms'erne at vælte ind.

Hvordan kan du være så egoistisk?

Tænk på alt det jeg har gjort for dig.

Biler, busser og cykler kørte forbi mens Loa blev stående som frosset fast på stedet og stirrede på skærmen hvor grovhederne bare fortsatte med at komme rullende. Den usynlige løkke om hans hals blev stadig strammere.

Han kiggede op og så en ung mor med barnevogn gå forbi på fortovet. De forsigtige skridt og det krampagtige greb om håndtaget sladrede om at det nok var en af de allerførste ture i det fri efter fødslen. Hun og den nyfødte gik verden i møde sammen.

Da telefonen ringede endnu en gang, tvang han sig til at svare for blot ikke at skulle trække pinen ud. Han vidste at hun løj, men det spillede ingen rolle. Han havde ikke andre end hende.

"Jeg skal nok ordne det," sagde han. Han lagde på igen, drejede om på hælen, gik hen til bankfilialen et par hundrede meter derfra og overførte pengene. Dog valgte han at beholde hundrede tusind kroner. Lige det ville hun aldrig turde påtale. Selv hun havde dog en grænse.

Da han ringede til mægleren og forklarede at han alligevel ikke ville købe lejligheden, flimrede stukken og de dybe vinduer for øjnene af ham som en påmindelse om det han gik glip af.

Hans mor takkede ham aldrig. Efter et halvt år holdt han op

med at spørge efter pengene fordi hun blev umådelig vred hver gang han bragte emnet på bane. Han ville alligevel aldrig få dem tilbage.

Svigtet var større end det raseri han egentlig burde have følt.

For de tilbageværende penge købte han en lejekontrakt på det sorte marked af en mægler som hans egen avis et par år forinden havde efterforsket.

Han havde dårlig samvittighed over at indgå aftalen og følte sig endnu værre tilpas efter at være flyttet ind. Han dækkede ministre som havde gjort sig skyldige i væsentligt mindre forseelser og alligevel mistet deres embede. Det var en lettelse at skulle slippe for hele tiden at flytte rundt, men lejligheden burde have tilhørt en anden som havde været ærlig og skrevet sig på venteliste.

Det seneste år havde ikke gjort det bedre, sådan som han havde siddet time efter time og kigget ud i luften. Angsten havde sat sig i væggene, og for hver dag der gik, følte det som om lejligheden krympede. Loa lukkede computeren og åbnede vinduet ud mod regnen. Han måtte have luft.

Da han var vågnet op efter sin korte lur, havde han som det første set billedet af det nedstyrtede fly for sig. Han blev nødt til at gøre det som Sigge havde bedt ham om, inden en anden kom ham i forkøbet, og inden han kom til at fortryde det.

Han sank tilbage i sengen og lod den kølige luft strømme ind i lokalet, tog en dyb indånding og åbnede atter computeren. Ifølge ikonet nede i hjørnet havde han over sytten tusind ulæste mails. Hovedpinen var vendt tilbage. Han ignorerede indbakken, åbnede en ny side i webbrowseren og loggede ind på avisens arkiv. Her lå alt det gemt der var blevet trykt siden arkivet midt i halvfemserne var blevet digitaliseret.

Han tastede datoen for papirudgaven dagen efter: den 17. december 2000. Så trykkede han Enter og så avisen blive uploadet. Ud over et antal sider om de seneste dramaer i “Robinson Ekspeditionen”, en krydsogtværs og tv-programmerne var resten af den usædvanligt tykke avis helliget flystyrtet på Medborgarpladsen. Loa klikkede det første opslag frem. Der stod hovedar-

tiklen. Hele tolv journalister havde bidraget til den, og Sigge var en af dem.

Klokken 15.32 lokal tid var et passagerfly model MD-87 lettet fra Helsinki mod Arlanda Lufthavn. Stemningen ombord var som den altid var under den slags flyvninger. En blandet forsamling af enlige forretningsrejsende, familier og vennegrupper. De tre stewardesser havde kun lige nået at trække vognene med drikkevarer gennem den smalle gang før det atter var tid til at spænde sig fast.

Det var kaptajn Göran Sjöwall og andenpilot Olof Alfredssons sidste flyvning inden en lang juleferie. Arbejdsdagen var allerede begyndt klokken halv fem om morgenen og ville slutte i samme øjeblik flyet var parkeret ved gaten.

Da flyet påbegyndte indflyvningen, meldte flyvelederen nede på jorden sig med den ordre som satte det katastrofale begivenhedsforløb i gang. Et voldsomt snefald var trukket ind over Arlanda. Indtil videre kunne ingen indgående fly lande, og man blev derfor bedt om at holde sig i luften. Samtidig med at en febrilsk snerydningsindsats blev sat i værk på jorden, fortsatte MD-87 nordpå til Täby galopbane, 1230 meter over jorden, enog-tredive kilometer fra Arlanda og sytten komma ni kilometer fra Medborgarplatsen. Flyet begyndte at flyve halvfems sekunder i den ene retning for derefter at vende om og flyve halvfems sekunder tilbage.

Sådan fortsatte piloterne i fyrre minutter mens de ventede på at blive clearet til landing. Flere andre fly måtte også vente med at lande og kredsede rundt over andre lokaliteter i Stockholmsområdet. Nogle af dem opgav helt tanken om at lande i Arlanda og fløj videre sydpå til Skavsta lufthavn uden for Nyköping.

Det var helt almindelig rutine en helt almindelig lørdag ugen før jul.

Indtil det ikke længere var det.

På det næste opslag i avisen var kaptajnens og andenpilots pasfotos gengivet.

UDLØSTE PILOTFEJL STYRTET? lød den for Loa at se lovlig skarpvinklede overskrift. Ikke blot havde de pårørende

lidt tab. De skulle også se deres kære blive beskyldt for at være årsag til havariet.

Den nioghalvtredsårige Göran Sjöwall fra Gottröra af alle steder havde været ansat i det pågældende flyselskab i over tyve år og blev af kolleger og venner beskrevet som venlig og pligtopfyldende, om end det mellem linjerne også blev antydnet at han var overvægtig, havde problemer med at sove og så frem til at kunne gå på pension. Olof Alfredsson var fireogtyve og havde i alt kun ét års erfaring i cockpittet. I artiklen kaldte en anonym flyekspert kombinationen for et totalt mareridt. "Sandsynligvis var de begge to udkørte og i tankerne allerede nede på jorden. Når man er så uerfaren, skal man i hvert fald kunne have tillid til den anden. Og den anden havde nok ikke engang tillid til sig selv."

Efter kommunikationen mellem cockpittet og flyvelederen at dømme var det Olof Alfredsson der havde begået den største fejl. Før flyvningen havde han tanket syv ton brændstof, hvilket ifølge artiklen havde været utilstrækkeligt. Lidt længere nede i artiklen blev overskriften nuanceret med en konstatering af at besætningen måtte være gået ud fra selv med den ekstra tid i luften stadig at have tilstrækkeligt med brændstof. Ellers ville man have slået alarm om brændstofmangel og på trods af snevejret have fået tilladelse til at lande i Arlanda. For sent var det gået op for kaptajnen og andenpiloten at det tilbageværende brændstof havde fået frost og var blevet uanvendeligt.

Kort efter satte motorerne ud. Katastrofen var en kendsgerning.

Isdannelse på ruderne i cockpittet havde sammen med den dårlige sigtbarhed ført til at piloterne hurtigt mistede kontrollen over situationen. De havde ganske enkelt ingen anelse om hvor de var henne. De kunne ikke gøre andet end at prøve på at begrænse skadernes omfang mest muligt.

Ud for Gamla Stan så flere vidner for første gang flyet på vej ned gennem skydækket. Uden fungerende motorer var det forbløffende lydløst. Da kaptajn Göran Sjöwall fik øje på byen, indså selv han hvad der var i vente.

Først da lød ordene i den knasende kommunikationsforbin-

delse: "Mayday, mayday, mayday." Siden udbrød piloten opgivende uden for den officielle protokol: "Det er forbi."

Derefter gik der kun få sekunder inden flyet styrtede til jorden med tre hundrede kilometer i timen, direkte ned på Medborgarplatsen midt på Södermalm. Næsen bevægede sig hen over trappen på Medborgarhuset og snittede bygningens øverste del. Hvis ikke bygningen havde stået der, var landingsstrækningen blevet betydeligt længere. Flyet sprængtes i tre dele. Glasfacaden på Söderhallarna eksploderede.

Braget fra landingen kunne høres i hele byen. Lyden var alt for skarp og voldsom til at komme fra et byggeri eller en klippesprængning, og noget måtte tydeligvis være helt galt. I flere dage efter hang der en tæt lugt af røg og brændt plastik over byen.

Ifølge de få tilgængelige vidneudsagn opstod der ikke panik blandt folk på jorden før umiddelbart inden styrtet hvor flyet var lige over dem.

Afhængigt af synsvinklen havde forudsætningerne været enten elendige eller optimale.

Solen var gået ned klokken halv tre. Området omkring Medborgarplatsen henlå i et tæt mørke som kun blev afbrudt af gullige lyskegler fra gadelygter, busser og biler samt lysskæret fra restauranter og barer. På jorden voksede laget af det slud som var væltet uophørligt ned hele dagen.

Ved siden af den lille skøjtebane på torvet solgte to røde træboder polkagrise, håndfremstillede strikvanter og julebukke med røde kvaster. Lidt derfra lå der fastfoodstande med græsk gyros eller pølser med kartoffelmos. Midt på torvet stod en snes juletræer opstillet, netop fældet i skovene i Södermanland og parat til at blive fragtet hjem.

Havde solen været fremme, var der faldet en stor skygge ind over jorden som et varsel om det der lige om lidt ville ske. Nu blev menneskene nede på jorden overhovedet ikke advaret. En hurtig bevægelse i øjenkrogen, så var det forbi.

De to glasindgange til den underjordiske parkeringskælder og alt andet på pladsen ud over skøjtebanen blev jævnet med

jorden. Fire høje lygtepæle blev bøjet fladt ned mod asfalten. Der lå grønne juletræer overalt.

Samtlige 109 ombordværende på flyet og yderligere 10 personer på jorden omkom. Hvis ikke vejret havde været så dårligt, var antallet sandsynligvis blevet væsentligt højere. Folk havde kun været udenfor hvis det var absolut nødvendigt.

Avisen havde interviewet et par øjenvidner.

Restauratøren Sebastian Moreno var lige begyndt på en rygepause uden for restaurant Ming Garden og stod lænet op ad muren, da flyet bragede ned lige for øjnene af ham. "Skrigene ophørte næsten omgående igen. Det lød fuldstændig ufatteligt," fortalte han.

Taxichaufføren Kjell Laurén kørte langsomt hen ad Götgatan i håb om en ny tur, da han så to personer kaste sig ud foran bilen og blev nødt til at bremse hårdt op. Han nåede at trykke hornet i bund, før det gik op for ham at de var flygtet for livet. "Det var nærmest som om himlen blev helt sort. Inden helvede brød løs."

På syttende etage i Söder Torn i Fatbursparken var småbørnsmoren Gabriella Voborny ved at gøre julerent i sin lejlighed da det begyndte at lyne nede på jorden. "Jeg troede at vinduet ville eksplodere. Hele huset rystede," sagde hun.

Flyselskabets tekniske afdeling havde ingen kommentarer, men den administrerende direktør talte om menneskelige fejl og lovede en grundig rapport om årsagerne til ulykken. Statens Havarikommission satte omgående en undersøgelse i gang.

Loa klikkede videre til næste opslag med et stort billede af det knuste fly som antagelig var taget fra et højtbeliggende hustag, i og med at der var blevet indført flyveforbud. **DEN SORTI BOKS SKAL GIVE FLERE SVAR**, lød overskriften.

Resten af avisen forsøgte ved hjælp af en række forskellige vinkler at indfange den generelle følelse af chok og den kendsgerning at kun tilfældigheder havde afgjort hvem der døde, og hvem der overlevede. Det sidste opslag var forsynet med overskriften: **STOCKHOLMERNE ÆREDE OFRENE**. Ifølge artiklen var flere hundrede, hvis ikke flere tusind, stockholmere

allerede mødt frem for at tænde lys og lægge blomster i nærheden af ulykkesstedet.

Forrest i et stort sort-hvidt billede stod en kvinde med hovedet længere fremme end nogen anden i den tætte klynge nærmest lyset. Hendes ansigt var fortrukket i en grimasse, og hun så ud til at have grædt. Loa standsede op og betragtede den sørgende kvinde. I teksten fortalte flere af de interviewede om straks at have sluppet hvad de havde i hænderne, for at vise deres støtte til ofrene. En kvinde var kørt flere timer i bil for at lægge en blomst. “Jeg kørte herhen så hurtigt som muligt. Det er ganske forfærdeligt. Jeg føler mig fuldstændig knust.”

De samme ord gik igen overalt.

Tilfældigheder.

Menneskelige fejl.

Loa lænede sig tilbage i sengen og tog en dyb indånding.

Opgaven ville ikke blive spor let.